

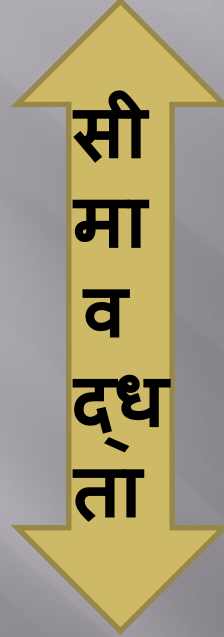
NANDADULAL MANDAL
ASSISTANT PROFESSOR
DEPARTMENT OF EDUCATION
Contact No- 8617528423/9533608266
nandadulalmandal38@gmail.com
5th Paper Inclusive Educaation
1st Unit.1.1

1.2 विशिष्टशिक्षा, एकीकृतशिक्षा, समावेशात्मकशिक्षा इत्येतासु मिथः भेदः।

क.विशेषशिक्षायाः प्रतिष्ठाणसूहः-

स्वल्पम्

अधिकम्

ख.विशिष्टशिक्षायाः श्रेणीकक्षाः

पृथक्
विभागयुक्तविशेष
विद्यालयः

पर्यायहीनविशेष
श्रोणा

भ्राम्यमाण
शिक्षणपद्धतिः

समगोत्री
यविशेष
श्रेणी

परिमा
र्जितविषे
षश्रेणी

ग.विशिष्टशिक्षायाः नीतिसमूहः-

- ▣ 1.व्यक्तिस्वातन्त्रता
- ▣ 2.सर्वजनीनता
- ▣ 3.यथायथप्रशिक्षणम्
- ▣ 4.व्यक्तिगतप्रशिक्षणम्
- ▣ 5.न्यूनतमनियन्त्रितपर्यवरणम्
- ▣ 6. प्रतिष्ठाननिर्वाचने स्वतन्त्रता
- ▣ 7. अभिभावकानां सक्रियांशग्रहणम्

घ.विशिष्टच्छात्राणां शिक्षणाय नीतिसमूहः

1. प्रतिवन्धितायाः

कारणं मात्रा च निर्णयम्

4.सरलमार्गान्वेष
णम्

6.नेतिवाचकता
याः निवारणम्

2.शिक्षणसामग्र्यः
उपलब्धताः

5.कठोरतारहितस
मयसारणी

7.कर्मकेन्द्रेरतपा
ठ्यक्रमः

3.निवारणोपायाः

8.व्यक्तिशिक्षण
म्

विशिष्टशिक्षायाः परिधिः

□ दृष्टि-श्रवण-मानसिक-अधिगम-वाचन-
अङ्गसंस्थागत-
बहुमुखीप्रतिबन्धीत्यादयः।

□ कुत्रचित् अपराधप्रवण-प्राक्षोभिक-
सामाजिकानुन्यत-बुद्धिदीप्त-
सर्जनात्मकाश्च अत्र संनिहितं
भवन्ति।

धन्यवादः